

RIKSDAGENS SVAR 335/2014 rd

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av vissa bestämmelser om nätbrott i strafflagen och av vissa lagar som har samband med den

Ärende

Regeringen har till riksdagen överlämnat sin proposition med förslag till lagar om ändring av vissa bestämmelser om nätbrott i strafflagen och av vissa lagar som har samband med den (RP 232/2014 rd).

Beredning i utskott

Lagutskottet har i ärendet lämnat sitt betänkande (LaUB 29/2014 rd).

Beslut

Riksdagen har godkänt följande uttalande:

Riksdagen förutsätter att regeringen följer upp om metoderna och befogenheterna för att utreda identitetsstölden som förekommer som självständiga brott är tillräckliga och vidtar åtgärder för att effektivisera bekämpningen och utredningen av dessa brott, om det visar sig vara befogat.

Riksdagen har antagit följande lagar:

Lag

om ändring av strafflagen

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i strafflagen (39/1889) 35 kap. 1 § 2 och 3 mom., sådana de lyder, 1 § 2 mom. i lag 769/1990 och 1 § 3 mom. i lag 540/2007,
ändras 34 kap. 9 a §, 35 kap. 2 och 6—8 §, 38 kap. 3 §, 6 § 1 mom. sista stycket samt 7 a, 7 b, 8, 8 a och 11 §,
sådana de lyder, 34 kap. 9 a §, 35 kap. 8 § samt 38 kap. 7 a, 7 b och 8 a § i lag 540/2007, 35 kap. 2 § i lagarna 769/1990, 17/2003 och 540/2007, 35 kap. 6 § i lag 441/2011, 35 kap. 7 § i lag 673/2014, 38 kap. 3 § i lag 531/2000, 38 kap. 6 § 1 mom. sista stycket och 8 § i lag 578/1995 och 38 kap. 11 § i lag 1118/2001, samt
fogas till 34 kap. en ny 14 §, till 35 kap. nya 3 a—3 c och 9 §, till 38 kap. 6 § 1 mom., sådant det lyder i lag 578/1995, nya 3—6 punkter, till 38 kap. en ny 9 b §, till 38 kap. 10 §, sådan den lyder i lag 441/2011, ett nytt 4 mom. och till 38 kap. en ny 13 § som följer:

34 kap.

Om allmänfarliga brott

9 a §

Orsakande av fara för informationsbehandling

Den som i syfte att orsaka olägenhet eller skada för informationsbehandling eller för ett informations- eller kommunikationssystems funktion eller säkerhet

1) för in i landet, anskaffar i syfte att använda, tillverkar, säljer eller annars sprider eller ställer till förfogande

a) sådana apparater, datorprogram eller programinstruktioner som har skapats eller anpassats för att äventyra eller skada informationsbehandling eller ett informations- eller kommunikationssystems funktion eller för att bryta eller avkoda det tekniska skyddet vid elektronisk kommunikation eller skyddet för ett informationssystem, eller

b) andra personers lösenord eller åtkomstkoder eller andra motsvarande uppgifter om informationssystem, eller

2) sprider eller ställer till förfogande anvisningar för tillverkning av sådana datorprogram eller programinstruktioner som avses i 1 punkten,

ska, om inte strängare eller lika strängt straff föreskrivs för gärningen någon annanstans i lag, för *orsakande av fara för informationsbehandling* dömas till böter eller fängelse i högst två år.

14 §

Definitioner

Vad som i 38 kap. 13 § 1 mom. föreskrivs om definitionen av informationssystem tillämpas också på 9 a och 9 b § i detta kapitel.

35 kap.

Om skadegörelse

2 §

Grov skadegörelse

Om skadegörelsen vållar

1) synnerligen stor ekonomisk skada,

2) synnerligen kännbar skada för den drabbade, med beaktande av dennes förhållanden, eller

3) avsevärd skada på egendom som är synnerligen värdefull i historiskt eller kulturellt hänseende,

och skadegörelsen även bedömd som en helhet är grov, ska gärningsmannen för *grov skadegörelse* dömas till fängelse i minst fyra månader och högst fyra år.

Försök är straffbart.

3 a §

Dataskadegörelse

Den som i syfte att skada någon annan obehörigen förstör, försämrar, döljer, skadar, ändrar, gör det omöjligt att komma åt eller hemlighåller information som har upptagits på ett datamedium eller någon annan upptagning eller data i ett informationssystem, ska för *dataskadegörelse* dömas till böter eller fängelse i högst två år.

Försök är straffbart.

3 b §

Grov dataskadegörelse

Om vid dataskadegörelse

1) vållas synnerligen kännbar olägenhet eller ekonomisk skada,

2) brottet begås som ett led i en i 17 kap. 1 a § 4 mom. avsedd organiserad kriminell samman slutnings verksamhet,

3) brottet begås som ett led i verksamhet där ett betydande antal informationssystem har påverkats genom användning av sådana apparater, datorprogram eller programinstruktioner som avses i 34 kap. 9 a § 1 punkten underpunkt a el-

ler sådana lösenord, åtkomstkoder eller andra motsvarande uppgifter som avses i 9 a § 1 punkten underpunkt b, eller

4) brottet riktar sig mot ett informationssystem vars skadande äventyrar energiförsörjningen, den allmänna hälso- och sjukvården, försvaret, rättsvården eller någon annan med dessa jämförbar viktig samhällsfunktion,

och dataskadegörelsen även bedömd som en helhet är grov, ska gärningsmannen för *grov dataskadegörelse* dömas till fängelse i minst fyra månader och högst fem år.

Försök är straffbart.

3 c §

Lindrig dataskadegörelse

Om dataskadegörelsen, med beaktande av att skadan är liten eller andra omständigheter vid brottet, bedömd som en helhet är ringa, ska gärningsmannen för *lindrig dataskadegörelse* dömas till böter.

6 §

Åtalsrätt

Om enbart enskild egendom är föremål för ett brott som avses i 1, 3, 3 a eller 3 c §, får åklagaren väcka åtal endast om målsäganden anmäler brottet till åtal.

7 §

Åtgärdseftergift

Vid skadegörelse, dataskadegörelse, lindrig skadegörelse och lindrig dataskadegörelse får eftergift ske i fråga om anmälan, åtal eller straff, om den som misstänks för brott eller gärningsmannen har ersatt skadan och skadestånd prövas vara en tillräcklig påföljd.

8 §

Straffansvar för juridiska personer

På dataskadegörelse och grov dataskadegörelse tillämpas vad som föreskrivs om straffansvar för juridiska personer.

9 §

Definitioner

Vad som i 38 kap. 13 § 1 mom. föreskrivs om definitionen av informationssystem tillämpas också på 3 a och 3 b § i detta kapitel.

Vad som i 38 kap. 13 § 2 mom. föreskrivs om definitionen av data tillämpas också på 3 a § i detta kapitel.

38 kap.

Om informations- och kommunikationsbrott

3 §

Kränkning av kommunikationshemlighet

Den som obehörigen

1) öppnar ett brev eller ett annat tillslutet meddelande som är adresserat till någon annan eller genom att bryta ett säkerhetsarrangemang skaffar uppgifter om ett meddelande som har upptagits elektroniskt eller med någon annan sådan teknisk metod och som är skyddat mot utomstående, eller

2) skaffar uppgifter om innehållet i samtal, telegram, text-, bild- eller dataöverföring eller något annat motsvarande telemeddelande som förmedlas genom telenät eller informationssystem eller om avsändande eller mottagande av ett sådant meddelande,

ska för *kränkning av kommunikationshemlighet* dömas till böter eller fängelse i högst två år.

Försök är straffbart.

6 §

Grovt störande av post- och teletrafik

Om vid störande av post- och teletrafik

3) brottet begås som ett led i verksamhet där ett betydande antal informationssystem har påverkats genom användning av sådana apparater, datorprogram eller programinstruktioner som avses i 34 kap. 9 a § 1 punkten underpunkt a eller sådana lösenord, åtkomstkoder eller andra motsvarande uppgifter som avses i 9 a § 1 punkten underpunkt b,

4) brottet begås som ett led i en i 17 kap. 1 a § 4 mom. avsedd organiserad kriminell samman slutnings verksamhet,

5) genom brottet vållas synnerligen kännbar olägenhet eller ekonomisk skada, eller

6) brottet riktar sig mot en apparat, ett informationssystem eller kommunikation vars skadande äventyrar energiförsörjningen, den allmänna hälso- och sjukvården, försvaret, rättsvården eller någon annan med dessa jämförbar viktig samhällsfunktion,

och störandet av post- och teletrafiken även bedömt som en helhet är grovt, ska gärningsmannen för *grovt störande av post- och teletrafik* dömas till fängelse i minst fyra månader och högst fem år.

7 a §

Systemstörning

Den som i syfte att orsaka någon annan olägenhet eller ekonomisk skada genom att mata in, överföra, skada, ändra eller undertrycka data eller på något annat med dessa jämförbart sätt obehörigen hindrar ett informationssystems funktion eller orsakar allvarliga störningar i det, ska för *systemstörning* dömas till böter eller fängelse i högst två år.

Försök är straffbart.

7 b §

Grov systemstörning

Om vid systemstörning

1) vållas synnerligen kännbar olägenhet eller ekonomisk skada,

2) brottet begås särskilt planmässigt,

3) brottet begås som ett led i verksamhet där ett betydande antal informationssystem har påverkats genom användning av sådana apparater, datorprogram eller programinstruktioner som avses i 34 kap. 9 a § 1 punkten underpunkt a eller sådana lösenord, åtkomstkoder eller andra motsvarande uppgifter som avses i 9 a § 1 punkten underpunkt b,

4) brottet begås som ett led i en i 17 kap. 1 a § 4 mom. avsedd organiserad kriminell samman slutnings verksamhet, eller

5) brottet riktar sig mot ett informationssystem vars skadande äventyrar energiförsörjningen, den allmänna hälso- och sjukvården, försvaret, rättsvården eller någon annan med dessa jämförbar viktig samhällsfunktion,

och systemstörningen även bedömd som en helhet är grov, ska gärningsmannen för *grov systemstörning* dömas till fängelse i minst fyra månader och högst fem år.

Försök är straffbart.

8 §

Dataintrång

Den som genom att göra bruk av en användaridentifikation som han eller hon inte har rätt till eller genom att annars bryta säkerhetsarrangemang obehörigen tränger in i ett informationssystem där information eller data behandlas, lagras eller överförs elektroniskt eller med någon annan sådan teknisk metod eller i en särskilt skyddad del av ett sådant system, ska för *dataintrång* dömas till böter eller fängelse i högst två år.

För dataintrång döms också den som utan att tränga in i ett informationssystem eller en del av ett sådant

1) med hjälp av tekniska specialanordningar, eller

2) annars med tekniska metoder genom att ta sig förbi säkerhetsarrangemangen, utnyttja informationssystemets sårbarhet eller använda annars uppenbart svikliga medel

obehörigen tar reda på information eller data som finns i ett sådant informationssystem som avses i 1 mom.

Försök är straffbart.

Denna paragraf tillämpas endast på gärningar för vilka inte föreskrivs strängare eller lika strängt straff på något annat ställe i lag.

8 a §

Grovt dataintrång

Om dataintrång görs

1) som ett led i en i 17 kap. 1 a § 4 mom. avsedd organiserad kriminell sammanslutnings verksamhet, eller

2) särskilt planmässigt, och dataintrånget även bedömt som en helhet är grovt, ska gärningsmannen för *grovt dataintrång* dömas till böter eller fängelse i högst tre år.

Försök är straffbart.

9 b §

Identitetsstöld

Den som i syfte att vilseleda en tredje part obehörigen använder någon annans personuppgifter eller identifieringsuppgifter eller andra motsvarande uppgifter som identifierar personen, och därmed orsakar ekonomisk skada eller mer än ringa olägenhet för den som uppgifterna gäller, ska för *identitetsstöld* dömas till böter.

10 §

Åtalsrätt

Åklagaren får väcka åtal för identitetsstöld endast om målsäganden anmäler brottet till åtal.

11 §

Förverkandepåföljd

Avkodningssystem som avses i 8 b § ska dömas förverkade till staten.

13 §

Definitioner

Vid tillämpningen av 3, 6, 7 a, 7 b och 8 § avses med informationssystem också i artikel 2 a i Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/40/EU om angrepp mot informationssystem och om ersättande av rådets rambeslut 2005/222/RIF, nedan *nätbrottsdirektivet*, avsedda

1) apparater eller grupper av sammankopplade apparater eller apparater som hör samman med varandra, av vilka en eller flera genom ett program automatiskt behandlar data, samt

2) data som lagras, behandlas, hämtas eller överförs med hjälp av en apparat eller en grupp av apparater för att de ska kunna drivas, användas, skyddas och underhållas.

Vid tillämpningen av 3, 7 a och 8 § avses med data också i artikel 2 b i nätbrottsdirektivet avsedda

1) framställningar av fakta, information eller begrepp i en form som lämpar sig för behandling i ett informationssystem, samt

2) program som lämpar sig för att få ett informationssystem att utföra en viss uppgift.

Denna lag träder i kraft den

20 .

Lag

om ändring av 10 kap. 3 och 6 § i tvångsmedelslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i tvångsmedelslagen (806/2011) 10 kap. 3 § 2 mom. 12 punkten och 6 § 2 mom., sådana de
lyder i lag 1069/2014, som följer:

10 kap.

Hemliga tvångsmedel

3 §

Teleavlyssning och dess förutsättningar

— — — — —
Förundersökningsmyndigheten kan ges till-
stånd att rikta teleavlyssning mot en teleadress
eller teleterminalutrustning som en misstänkt
innehär eller annars kan antas använda, om den
misstänkte är skäligen misstänkt för

— — — — —
12) grov skadegörelse eller grov dataskade-
görelse,
— — — — —

6 §

Teleövervakning och dess förutsättningar

— — — — —
Förundersökningsmyndigheten kan ges till-
stånd att rikta teleövervakning mot en teleadress
eller teleterminalutrustning som en misstänkt

innehär eller annars kan antas använda, om den
misstänkte är skäligen misstänkt för

1) ett brott för vilket det föreskrivna strängas-
te straffet är fängelse i minst fyra år,

2) ett brott som begåtts med användning av en
teleadress eller teleterminalutrustning och för
vilket det föreskrivna strängaste straffet är fäng-
else i minst två år,

3) olovligt brukande som riktat sig mot ett au-
tomatiskt databehandlingssystem och som be-
gåtts med användning av en teleadress eller tele-
terminalutrustning,

4) utnyttjande av person som är föremål för
sexhandel, lockande av barn i sexuella syften el-
ler koppleri,

5) narkotikabrott,

6) förberedelse till brott som begås i terroris-
tiskt syfte, eller deltagande i utbildning för ett
terroristbrott eller finansiering av terroristgrupp,

7) grovt tullredovisningsbrott,

8) grovt döljande av olagligt byte,

9) förberedelse till tagande av gisslan, eller

10) förberedelse till grovt rån.
— — — — —

Denna lag träder i kraft den

20 .

Lag

om ändring av 5 kap. 8 § i polislagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i polislagen (872/2011) 5 kap. 8 § 2 mom., sådant det lyder i lag 1070/2014, som följer:

5 kap.

Hemliga metoder för inhämtande av information

8 §

Teleövervakning och dess förutsättningar

— — — — —
För att förhindra brott kan polisen ges tillstånd att rikta teleövervakning mot en teledress eller teleterminalutrustning som innehas eller sannolikt används av en person som på grund av sina yttranden eller hotelser, sitt uppträdande eller i övrigt med fog kan antas göra sig skyldig till

1) ett brott för vilket det föreskrivna strängaste straffet är fängelse i minst fyra år,

2) ett brott som begåtts med användning av en teledress eller teleterminalutrustning och för

vilket det föreskrivna strängaste straffet är fängelse i minst två år,

3) olovligt brukande som riktat sig mot ett automatiskt databehandlingssystem och som begåtts med användning av en teledress eller teleterminalutrustning,

4) utnyttjande av en person som är föremål för sexhandel, lockande av barn i sexuella syften eller koppleri,

5) narkotikabrott,

6) förberedelse till brott som begås i terroristiskt syfte, eller deltagande i utbildning för ett terroristbrott eller finansiering av terroristgrupp, eller

7) grovt tullredovisningsbrott.

— — — — —
Denna lag träder i kraft den

20 .

Lag**om ändring av 2 § i militära rättegångslagen**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i militära rättegångslagen (326/1983) 2 § 2 mom., sådant det lyder i lag 1442/2007, som följer:

2 §

— — — — —
Såsom militärt rättegångsärende handläggs även åtal mot krigsman för en gärning för vilken straff bestäms i 21 kap. 1—3 eller 5—14 §, 25 kap. 7 eller 8 §, 28, 31—33 eller 35 kap., 36 kap. 1—3 §, 37 kap. 8—10 §, 38 kap. 1—7, 7 a, 7 b, 8, 8 a eller 9 b § eller 40 kap. 1—3 eller 5 § i strafflagen (39/1889). Detta förutsätter att

gärningen har riktat sig mot försvarsmakten eller mot någon annan krigsman. Såsom militärt rättegångsärende handläggs också åtal för en gärning för vilken straff bestäms i 118 § i värnpliktslagen (1438/2007).

— — — — —
Denna lag träder i kraft den

20 .

Lag

om ändring av 2 kap. 6 § i rättegångsbalken

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i rättegångsbalken 2 kap. 6 § 1 mom., sådant det lyder i lag 811/2008, som följer:

2 kap.

Om domförhet

6 §

I brottmål är tingsrätten domför även med ordföranden ensam, om det inte för något av de enskilda brott som avses i åtalet under de omständigheter som anges där föreskrivs strängare straff än fängelse i högst två år, eller om det enskilda brott som avses i åtalet är något av följande brott:

- 1) våldsamt motstånd mot tjänsteman,
- 2) grov stöld,
- 3) grov förskingring,

4) grov bruksstöld av motordrivet fortkärfningsmedel,

5) grovt häleri,

6) grov skadegörelse,

7) grovt bedrägeri,

8) grovt betalningsmedelsbedrägeri,

9) grovt dataintrång,

10) straffbart försök till något av de brott som nämns i 1—9 punkten.

— — — — —

Denna lag träder i kraft den

20 .

Helsingfors den 10 mars 2015